

torej bi utegnilo pravilo veljati, de naj se sicer piše, pa brez znamenja, kadar se ima tako izgovarjati, le kader se zateguje, naj bi se mu dalo znamenje (') na priliko: vérnost, zmérnost; nasproti pa: versta, perst, kert, smert. Brez glasnika enake besede pisati, pa ménimo, de bi ne bilo svetovati, kér to okó žali, blagoglasje béga, in je ptujcam v spodtikljej. Tudi je gotovo, de Serbljanje in graničarji vse bolj zagoltno izgovarjajo, postavim besede: smert, kerst, kert, i. t. d., kakor Slovenci, per katerih se e v enacih besedah dosti razločno zlasti, po nekterih krajih izgovarja.

V tim odstavku se bere tudi: „L pred tihnikam se prerodí v o (ú, a).“ To pravilo veljá le za nekatere kraje, ki so bližej Hervaškiga, sploh pa, kolikor nam je znano, se po Slovenskim l v besedi pred soglasnikom izgovarja kakor v, postavimo: dolg, volk, izgovarja dovlg, vovk, in ne dòg, vòk, ali pa dug, vuk, kakor pri Ilirih ali južnih sosedih; na koncu pa se izgovarja: ál kakor áv, al kakor ov (ali av), él kakor év, el kakor ev ali u, il kakor ív, il kakor u (ali iv), ol kakor ov, ul kakor uv.

Perméri Lehrgebände der slav. Sprache von Fr. Seraph. Metelko, Laibach 1825. — V ptujih besedah, in pa v taci, ki v množnim rodivniku (genit. pl.) glasnik odmetivši l na koncu imajo; v imenih, ki so s končnico tel izličene, in v nekterih družih, l na koncu večidel svoj glas ohrani. De bi se pri taci besedah l kakor v neizgovarjal, so jih začeli že zlo z lj pisati; pa bi utegnilo bolj práv biti, de bi jih ne jotirali, zakaj: de se l kakor v izgovarja, je práv za práv razvada, ki se je v navado vmuznila, in ta razvada nima pravice siliti, de bi pisali, postavimo: apostelj, učitelj, délj, darilj, čebélj, kmalj i. t. d., namesto: apostel, učitel, dél, daríl, čebel (genit. pl.) i. t. d. Kako napčno de je postavim pisati: učitelj, se razodene iz nategnjene besede učitelja, desiravno nihče ne izgovarja — učitelja ampak učitelja; pri apostel in enacih naj bi se že lj pisalo, ako je komu drago, kér se po nekterih krajih tudi v govorjenji sliši.

(Dalje sledi.)

Novičar.

Presvitli Nadvojvoda Janez so prišli 18. dan tega mesca iz Frankforta na Dunaj nazaj, kjer so pretečeno saboto državni zbor z veliko častjó začeli. — Bratovska edinost se kaže v volitvi predsednikov državniga zbora: Dr. Schmit, predsednik, je nemški poslanec; Dr. Strobah, prvi namestnik presednika, je Slovan; drugi namestnik, gosp. Hagenauer, pa je poslanec iz Laškiga. — Naš Dr. Ulepič je med šesterimi pisavci izvoljen. — Iz Laškiga še zmirej nič posebniga ne vémo; zmirej gréjo še nove armade notri. — Praga je bila 20. tega mesca vojaške obséje rešena. Windišgrec! kje ostanejo tako dolgo Vaše spričebe? — Pravijo, de so bili Madžjaroni v bóji zoper Serbe in Hervate 15. dan tega mesca popolnoma našeškani. Božja pravica. — Nemška edinost se je že začela majati (poglej v Hanover, Königsberg, Berlin i. t. d.). Nemcam še nikdar ni bilo dano, edinim biti. — Kolera se zmirej naprej pomikuje; v Brodi, 13 milj za Lvovam (Lemberg) je začela pretečeni teden hudo moriti. Bog nas je obvari! — Iz Idrije so nam žalostno novico oznanili, de je jel pri Fari po mnogih njivah krompir zopet gnjiti. Tudi okoli Ljubljane je tako. Bog daj, de bi se gnjilina saj preveč ne razširila!

Slovensko društvo v Ljubljani svojim domorodcam!

Novo vstanovljeni odbor slovenskiga društva je v

velkim zboru 6. dan pretečeniga mesca posvetovane in poterjene postave spisal in natisniti dal. Današnjemu listu so priložene.

Nadjamo se, de smo namen in opravilo slovenskiga društva v teh postavah razložno dokazali, in de je na tanjko v vsakim razdelku pot razložena, po kateri društvo misli svoj imenitni namen v prid domovine doseči.

Potrebnost in koristnost slovenskiga društva na dolgo in široko svojim pravim domorodcam dokazovati, nam ni potreba, kér Vi z nami vred čutite, de občno-koristna reč mnogih gláv, mnogih rók potrebuje, ako se hoče tako opravljati, de je v slavo in gotov prid domovini!

Novi časi terjajo nov trud. Tudi naš slovenski jezik, ki je dolgo zanemarjen počival, je dobil po ustavi, ki so jo nam presvitli Cesar dodelili, pravično veljavo, in bo vpeljan v šole, pisarnice in občinsko življenje. V pomoč vsiga tega pa je treba, de se slovenski jezik, toliko lét le od posamesnih rodoljubov obdelovan, z združeno močjó omikovati in piliti začne. Zdej zdej, dragi domorodci! je čas, de poslušamo glas našiga slavniga Koseskiga, ki nas opominja:

Jezik očistite pég, opilite gladko mu rujo,
Kar je najétiga v njem, dajte sosedu nazaj,
Kinčite ga iz lastne močí, iz lastniga víra!
Jasno ko struna bo pel, zvonu enako donil,
Pričal vašo modrost na desno, na levo narodam.

Res je začetek trud, okorna beseda detinstva,
Tega ne vstrašite se, moč neizmerna je sklêp!
Volja popráv vam bodi in skêrb, izida ni dvombe,
Glejte ta hrast košat, hrastič očetu je bil:
Zakon natóre je tak, de iz maliga rase veliko!

In takó tudi mi upamo, de bo — kakor za našo domovino mnogo zasluženi gosp. Vertovc želijo — iz zdej še pohlevne slovenske družbice v malo létih slovenska akademija razcvetela v podporo mnogih vednost, ktere so Slovencu tako potrebne! Kolikor več bo rodoljubov v društvo stopilo, toliko več bo društvo opravilo, toliko hitreji in toliko boljši. Na Vas se tedej opira domorodna reč — brez Vas pa razpade.

Sprejemite tedej, dragi domorodci! to povabilo s tako rodoljubnim sercam, s kakoršnim je pisano od odborstva slovenskiga društva.

Oznanilo

vredništvu Novic izročeni milodarov za pogorelee v Šent-Vidu in Soderšici:

Gosp. Samasa v Ljubljani 5. gold. za Št. Vid. 5 gold. pa za Soderšico. — Gosp. J. Š. iz Celja pol gold. za Št. Vid, pol pa za Sod. — Gosp. K. D. v Ljubljani pol gold. za Št. Vid, pol pa za Sod.

Vredništvo.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajinji	
	22. maliga serpana.		17. maliga serpana.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	1	59	2	6
1 » » banaške	2	10	2	9
1 » Turšice.....	1	15	1	18
1 » Soršice.....	—	—	1	45
1 » Reži.....	1	27	1	28
1 » Ječmena.....	1	—	—	—
1 » Prosa.....	1	44	1	37
1 » Ajde.....	1	33	1	28
1 » Ovsa.....	—	52	—	52